

Hodnotenie

10. ročníka celoslovenského projektu *Záložka do knihy spája slovenské školy* *Významné osobnosti slovenskej literatúry – Pavol Országh Hviezdoslav* *(100. výročie úmrtia) a Božena Slančíková-Timrava (70. výročie úmrtia)* **strednými školami**

(výber z 93 dobrovoľných hodnotení)

„Pavol Országh Hviezdoslav – elegán s bodkovanou mašľou. Je takmer nemožné nepoznať jeho tvorbu. Sonety, Krvavé sonety, Prechádzky jarom, Hájnikova žena či Ežo a Gábor Vlkolinský..., tak tieto diela asi najčastejšie inšpirovali našich žiakov pri tvorbe záložiek. No nezabudli ani na našu provokatívnu a tak trochu kontroverznú predstaviteľku slovenského kritického realizmu Boženu Slančíkovú-Timravu a jej nestarnúcich Ťapákovcov.“

Martina Čuchranová, Stredná odborná škola pedagogická, Prešov

„Žiaci štvorročného gymnázia vyrábali záložky väčšinou doma a dokončili ich na hodinách umenia a kultúry. Aj ich téma oslovila a keďže sa o osobnostiach P. O. Hviezdoslava a B. Slančíkovej-Timravy už učili a ich diela poznajú, dokonca novela Ťapákovci patrí do povinnej literatúry pre maturantov, ich spracovanie im nerobilo žiadne problémy. Do balíčka k záložkám sme priložili monografiu mesta a regiónu, knihu absolventov našej školy, ktorú žiaci vytvorili v rámci projektu, a reklamné materiály o škole.“

Silvia Szabová, Gymnázium Martina Hattalu, Trstená

„Snahou žiakov bolo vytvoriť viacero druhov záložiek, ktoré by súviseli so zadanou témou a zároveň boli aj nápadité a potešili by nielen oči, ale aj dušu človeka. Sme radi, že tvorba záložiek podporila u žiakov nielen rozvoj čitateľskej gramotnosti, kreativity, fantázie, manuálnej zručnosti, ale i práce s umeleckým textom. Okrem výroby záložiek žiaci na jesenný list vystrihnutý z papiera napísali autora, názov knihy a myšlienku, ktorá sa im páčila, a tak obohatili vytvorený jesenný čitateľský strom. Záložky sme zaslali našej partnerskej škole a veríme, že budú inšpirovať aj ich žiakov a podnietia u nich túžbu akúkoľvek knihu si aj prečítať, pretože aj napriek digitálnej dobe, alebo práve vďaka nej, stále platí, že kniha je najlepším priateľom človeka.“

Jana Semjonová, Stredná priemyselná škola, Snina

„Žiaci odboru pracovník marketingu si v rámci hodín slovenského jazyka a literatúry vypočuli audioknihu Hájnikova žena a niektorí boli takí očarení tvorbou Hviezdoslava, že si v nasledujúcich dňoch prišli požičať zo školskej knižnice jej tlačенú verziu. V rámci sprievodných akcií sme na pôde našej školy privítali docenta Júliusa Lomenčíka z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorý medzi našich žiakov zavítal s prednáškou Prechádzka výročiami – Hviezdoslav, herold čias. Ďalšou zo sprievodných akcií bola vychádzka po stopách B. Slančíkovej-Timravy, v rámci ktorej si žiaci pozreli dom, v ktorom Timrava bývala a na mieste jej posledného odpočinku, na cintoríne v Lučenci, zapálili sviečky na jej hrobe.“
Marta Segéňová, Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy, Lučenec

„Sprievodným programom výroby záložiek boli rôzne aktivity: besedy o živote autorov, o ich tvorbe, realizácia učebnej pomôcky a nástenky Kaviareň pod hviezdami. Na hodinách SJL sme sa snažili vytvoriť atmosféru, ktorá žiakov nadchne pre čítanie kníh, podnieti diskusiu a naštartuje estetické čítanie. Naši žiaci preukázali svoj talent, fantáziu, tvorivosť a vytvorili veľmi pekné a rôznorodé záložky. Veľmi nás potešili, preto sme sa rozhodli uskutočniť aj výstavu ich tvorby vo vestibule školy.“

Zuzana Palková, Stredná zdravotnícka škola, Žilina

„Záložky vyrábali žiaci väčšinou vo svojom voľnom čase, kvôli pandemickej situácii. Chcem poďakovať a pochváliť žiakov, že aj napriek tejto pandemickej situácii ukázali, že majú pozitívny vzťah ku knihám, ale zároveň oceňujem ich kreativitu... Na webovom sídle našej školy v osobitnej rubrike Školská knižnica sú pravidelne obnovované informácie, recenzie a upútavky na nové knihy, ktoré dopĺňame podľa záujmu žiakov. Zároveň našich žiakov aktívne zapájame do rôznych súťaží a projektov. V tomto roku sa nám podarilo zorganizovať pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc aj podujatie, na ktorom žiaci okrem iného zahrli divadlo a robili ešte prezentácie o knihách.“

Jana Lissová, Stredná zdravotnícka škola, Dolný Kubín

„K doplnujúcim aktivitám patrilo: priebežné čítanie ľubovoľných kníh, ale aj príbehov najznámejších prozaikov a básnikov, s ktorými sa žiaci stretnú na maturite a následné prerozprávanie príbehu, ktorý žiakov zaujal, aj s oboznámením sa s postavami, ktoré v príbehu vystupujú a tiež sa zamyslíme aj nad básnickými textami, aby aspoň takouto formou si žiaci obohatili svoje myslenie. Zároveň získajú aj väčšiu schopnosť vyjadrovať svoje myšlienky a tiež si vylepšia aj pravopis. Čítanie kníh sme doplnili o vypracovanie a prezentovanie diela *Ľapákovci* od B. Slančíkovej-Timravy a diela *Hájnikova žena* od P. O. Hviezdoslava, čím sme nadviazali na tému výroby záložiek.“

Janka Dzvóniková, Konzervatórium, Košice

„Žiačky odboru vychovávateľsko-opatrovateľská činnosť výtvarne stvárnila motív z prečítaného textu a informácie o osobnostiach slovenskej literatúry – Pavlovi Orsághovi Hviezdoslavovi a Božene Slančíkovej-Timrave. Žiačky použili rôzne predmety a materiály na vytvorenie záložiek s danou témou počas hodín výtvarnej výchovy, animácie voľného času či v rámci domácej úlohy z literatúry. Noví kamaráti z Nitry nám poslali milý list, záložky, fotografie so zvieratkami a do školskej knižnice knihu o Nitrianskom kraji. My sme im zase poslali list s knihou o našom kraji.“

Jana Jakubeková, Súkromná stredná odborná škola, Zlatovská cesta, Trenčín

„Ďakujeme za výbornú tému. Žiaci mali možnosť bližšie spoznať dielo, tvorbu i zaujímavé myšlienky dvoch významných predstaviteľov slovenského realizmu. Záložky s takouto témou prispeli nielen k rozvoju čitateľskej gramotnosti, tvorivosti žiakov, ale podporili aj sociálne väzby v kolektíve a medzipredmetové vzťahy. Na dejepise sa žiaci podrobnejšie zoznámili s obdobím realizmu, v ktorom autori žili a tvorili, na literatúre sme rozoberali ich diela a zaujímavé myšlienky a hodiny informatiky boli využité na grafické spracovanie návrhov záložiek.“

Miroslava Mikundová, Obchodná akadémia, Ružomberok

„Východiskom pre tvorbu záložiek s tohtoročnou tematikou bola účasť žiakov na online seminári venovanému P. O. Hviezdoslavovi a Jánovi Chalupkovi, ktorý sa uskutočnil v rámci 56. ročníka Literárneho Kežmarku. Tu sa žiaci oboznámili s viac či menej známymi informáciami najmä o P. O. Hviezdoslavovi, ktorý v našom meste prežil roky svojho stredoškolského štúdia. Informácie, týkajúce sa života a tvorby B. Slančíkovej-Timravy, žiaci vyhľadávali v rôznych zdrojoch – odborná literatúra, umelecká literatúra, internet – počas knižničného krúžku. Podmienkou pre vytvorenie záložiek bola práca s počítačom – nielen vyhľadávanie potrebného obrazového materiálu, ale aj práca s rôznymi základnými grafickými programami, čo korešponduje aj so zámerom ministerstva školstva podporiť rozvoj počítačových zručností žiakov. Hlavnú aktivitu – tvorbu záložiek sprevádzalo aj niekoľko sprievodných aktivít. Prvou z nich bola expozícia o živote a tvorbe P. O. Hviezdoslava, ktorú v spolupráci s vyučujúcim SJL pripravili žiaci tretieho ročníka. Expozícia bola prístupná pre ostatných žiakov vo foyeri našej školy. Do projektu prispela svojou troškou aj naša riaditeľka školy, ktorá pre všetkých žiakov pripravila zábavnú hodinu o neznámych faktoch zo života a tvorby tohto spisovateľa.“

Marcel Krajňák, Hotelová akadémia Otta Brucknera, Kežmarok

„Práce vznikali v rámci poobedných voľnočasových aktivít v klubovni internátu ako aj individuálne na izbách žiakov vzhľadom na epidemiologickú situáciu. Z internetu sme si púšťali ukážky tvorby oboch veľikánov – rozhlasové hry podľa diel Timravy (Chudobná, Príde čas, Všetko za národ), Hviezdoslavovu Hájnikovu ženu a pre priblíženie sa stredoškolskému veku našich žiakov sme využili aj Baštrngove videá o Ľapákovcoch, Hájnikovej žene a Ežovi Vlkolinskom. Pripravili sme aj online kvízy cez platformu Kahoot, aby sa naši ale aj žiaci z našej partnerskej školy zabavili. Veríme, že sa naši žiaci niečo nového dozvedeli a naučili o našich významných osobnostiach slovenskej literatúry. Takto virtuálne online formou sme otvorili brány našej školskej knižnice a pozvali sme našich žiakov čítať knihy našich dvoch spomínaných veľikánov. Kvízy sme zdieľali aj na našom Facebooku, aby sa mohli žiaci takto virtuálne zabaviť.“

Marián Višňovský, Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska, Bratislava

„Aj v tomto školskom roku sme sa s nadšením pustili do zhotovovania záložiek, k čomu prispela aj opätovná spolupráca so Strednou zdravotníckou školou v Dunajskej Strede. Naše očakávanie bolo potvrdené peknými a esteticky tvorivými záložkami, ktoré nám zaslali. Tvorbu záložiek pre partnerov sme doplnili prezentáciami o autoroch, ako i čítaním niektorých známych diel z ich tvorby. Na druhej strane záložky okrem krátkeho hodnotenia diela a citátov autorov, žiaci často uvádzali svoje kontaktné údaje, čím vyjadrili snahu nadviazať priateľstvo so svojimi rovesníkmi.“

Júlia Srnková, Stredná zdravotnícka škola, Považská Bystrica

„Po samostatnom hľadani informácií o P. O. Hviezdoslavovi a B. Slančíkovej-Timrave a vytvorení krátkych školských referátov žiaci postupne predstavovali život a tvorbu uvedených autorov svojim spolužiakom. Následne si každý žiak zvolil pre tvorbu záložky toho najzaujímavejšieho autora a jeho dielo... Záložky od našich kamarátov hneď našli svoje využitie v ich učebniciach literatúry a čítankách.“

Júlia Smoroňová, Gymnázium, Sabinov

„Žiaci vyrábali záložky doma (už v septembri) s tým, že chcú niekoho potešiť. Téma ich veľmi oslovila, lebo sme si mohli spoločne pripomenúť našich veľikánov... Na mnohých záložkách od našich kamarátov boli uvedené aj ich kontaktné údaje, takže možno vzniknú aj nové priateľstvá. Ostáva len dúfať, že záložky budú motivovať aj k čítaniu. Do balíčka sme pribalili knihu o našej škole a propagačné materiály o Kysuciach. V súvislosti s témou tohto ročníka sme pripravili nástenku o P. O. Hviezdoslavovi.“

Emília Černeková, Obchodná akadémia D. M. Janotu, Čadca

„Na danom projekte na našej škole spolupracovala školská knižnica, PK humanitných predmetov, učitelia slovenského jazyka a koordinátorka pre čitateľskú gramotnosť. Najskôr sme spolu so žiakmi hľadali a získavali informácie o živote, vzdelaní, tvorbe a dielach Pavla Országha Hviezdoslava a Boženy Slančíkovej-Timravy. O literárnych dielach a živote spisovateľov sa žiaci oboznamovali aj na hodinách slovenského jazyka, z kníh v školskej knižnici a pomocou internetu, čím sme sa snažili zvýšiť čitateľskú gramotnosť, rozvíjať záujem o literatúru, inšpirovať sa životom a tvorbou spisovateľov, rozvíjať obrazotvornosť i tvorivé a kritické myslenie.“

Marcela Šimíčková, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Trenčín

„Na našej škole žiaci vyrábali záložky na vyučovaní v rámci predmetu Estetika v umení alebo aj individuálne doma. Do balíčka so záložkami sme pribalili aj pamätné odznaky s logom školy, bulletin o našej škole a publikáciu o Žiline. Naši žiaci dostali spolu so záložkami drobné darčeky, ktoré pre nich vyrobili kamaráti z partnerskej školy a niekoľko vydaní ich školského časopisu.“

Helena Fojtíková, Konzervatórium, Žilina

„Tohtoročná téma našich žiakov opäť veľmi zaujala. Tak, ako po minulé ročníky projektu, tak aj tento rok sme sa zasa niečo nové naučili, teda hlavne žiaci, ktorí objavili niektoré zaujímavosti o ktorých ani nevedeli. S prípravou nám pomáhali aj vyučujúce SJL. Pomohli žiakom s výberom niektorých diel uvedených osobností. Aj sme si tie najznámejšie zarecitovali. Dokonca sme si ich ešte aj my pedagógovia pamätali z našich školských čias!! Ved' kto by nepoznal: Pozdravuje vás, lesy, hory, z tej duše pozdravujem vás!“
Zuzana Dimová, Stredná odborná škola, Považská Bystrica

„Podujatie prebehlo formou tvorivých dielní, rozprávania o spisovateľoch a čítania úryvkov z ich diel v Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi. Žiaci z odborného učilište a praktickej školy pod vedením pedagógov a lektorky vytvárali záložky s prírodnou tematikou, keďže autori milovali prírodu... Do balíčka sme okrem záložiek pribalili i pár fotografií o tom, ako vznikali. Záložky od partnerskej školy sa našim žiakom veľmi páčili a hneď si ich rozobrali a pozakladali do kníh.“
Alena Šandriková, Spojená škola, Prievidza

„Naši žiaci boli motivovaní a pripravení na projekt na hodinách estetickej výchovy, odborného kreslenia a slovenského jazyka a literatúry čítaním diel P. O. Hviezdoslava a Boženy Slančíkovej-Timravy. Diela žiakov veľmi zaujali, o čom svedčia aj prezentácie, ktoré vytvorili na hodinách slovenského jazyka a literatúry. Tieto prezentácie sme zaslali aj školskej koordinátorky z partnerskej školy. Na záver projektu sme zhotovili nástenku so záložkami našich žiakov a žiakov z partnerskej školy.“

Ivana Vavrovičová, Stredná odborná škola techniky a služieb, Nitra

„Žiaci sa do projektu zapojili dobrovoľne... Keďže v našom školskom internáte máme žiakov z 26 typov stredných škôl, žiaci, ktorí študujú na umeleckých školách sa sami chopili iniciatívy a spontánne začali vyrábať záložky s vedomím, že je to dar a ich vizitka, príspevok pre niekoho, koho nepoznajú, ale majú záujem skontaktovať sa. Do aktivity sa zapojili aj prváci a prváčky, ktorí sa takisto oboznámili so životom P. O. Hviezdoslava a B. Slančíkovej-Timravy.“

Matúš Tirpák, Školský internát pri Strednej odbornej škole technickej, Prešov

„Žiaci si pri spoločnej práci na hodinách literatúry, keď tvorili v skupinkách a pomedzi to sa rozprávali o knihách, našli aj celkom zaujímavé knihy, ktoré potom využili na tzv. čitateľský denník, ktorý u nás robíme v duchu Predstav nám zaujímavú/oblíbenú knihu aj si vymysleli masky na náš Literárny karneval. Na 3.stupni sme nadviazali na minuloročné učivo a bolo zaujímavé sledovať, ako sa v skupinkách popri výrobe záložiek rozprávali o Hviezdoslavovi, Timrave a zároveň si googlili pikošky a rôzne zaujímavosti o nich... S partnerskou školou sme sa dohodli, že v budúcnosti uskutočníme nejaký výmenný pobyt na našich spriatelených školách.“

Anna Hlavinková, Spojená škola, Tilgnerova, Bratislava

“Do 10. ročníka celoslovenského projektu sa zapojili žiaci prvých a druhých ročníkov študijných odborov hotelová akadémia, obchodná akadémia, kuchár a čašník, servírka. Pre analýzu života a diela Timravy a Hviezdoslava sme si zvolili webquesty. Motiváciou pred aktivitami boli myšlienkové pamäťové mapy, ktoré žiaci zaplňali pomocou burzy nápadov Čo už o Timrave a Hviezdoslavovi vieme? Po našich inštrukciách žiaci následne pracovali v tímoch na vypracovávaní webquestových úloh, analyzovali život a dielo spisovateľov. Rozdelili si povinnosti, pracovali s odporúčanými zdrojmi, literárnymi ukážkami a výsledkom ich tímových prác boli powerpointové prezentácie, ktoré postupne odprezentovali spolužiakom, hodnotili navzájom svoje výsledky, hovorili o problémoch a zaujímavostiach, s ktorými sa počas práce stretli.”

Iveta Kuzárová, Spojená škola, Stará Ľubovňa

„Cieľom projektu bolo nadviazať kontakt s pridelenou partnerskou školou a podporiť čítanie prostredníctvom výmeny záložiek do kníh, ktoré svojpomocne vyhotovili žiaci prvých až štvrtých ročníkov odboru propagačná grafika, grafik digitálnych médií, kozmetik a výživa, ochrana zdravia a hodnotenie potravín. Žiaci pri vyhotovovaní záložiek použili rozličné výtvarné techniky, dokonca pracovali aj digitálnou technikou pomocou Photoshopu spojenú s ručným kreslením. Na svojich záložkách zobrazovali predovšetkým osobnosť a tvorbu Pavla Országha Hviezdoslava, ale i Boženu Slančíkovú-Timravu. K výročiam oboch spisovateľov sme v priestoroch školy vyhotovili nástenné noviny a zorganizovali besedu.“

Iveta Tóthová, Stredná odborná škola, Ul. A. Dubčeka, Vranov nad Topľou

„Už po desiatykrát sme sa zapojili do tohto projektu. Sme zdravotnícka škola a sme radi, že našou partnerskou školou sa stala škola, ktorá je blízka nášmu odboru a sídli v Dolnom Kubíne. Zároveň nás teší, že sme si takýmto spôsobom pripomenuli výročie úmrtia našich veľikánov P. O. Hviezdoslava a B. Slančíkovej-Timravy, ktorí sú súčasťou výuky slovenskej literatúry na strednej škole. Pri tvorbe záložiek žiaci využili poznatky z literárnych diel, ktoré čítali na hodine literatúry a tiež výtvarné techniky, ktoré sa naučili v základnej škole.“

Gabriela Zavadská, Stredná zdravotnícka škola, Humenné

„Výrobe záložiek predchádzali žiacke besedy o čítaní a prečítaných knihách. Žiaci pripravili prezentácie o osobnostiach, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o rozvoj slovenskej literatúry. Diskutovali o živote i literárnej tvorbe Pavla Országha-Hviezdoslava, Boženy Slančíkovej-Timravy. Projekt sa zapáčil najmä tvorivým žiakom, ktorí majú k čítaniu a umeniu pozitívny vzťah. Žiaci vo voľnom čase vyrábali originálne záložky pomocou rozličných výtvarných techník. Na zadnú stranu záložiek písali svoje mailové adresy a kontakty na sociálnych sieťach. Doplňujúcim programom výroby záložiek bolo sledovanie filmových spracovaní diel Pavla Országha-Hviezdoslava a Boženy Slančíkovej-Timravy. Uskutočnila sa beseda so spisovateľkou Evou Hráškovou, ktorá predstavila svoju knižnú tvorbu inšpirovanú životnými príbehmi ľudí z jej blízkeho okolia.

Jana Chlebcová, Obchodná akadémia, Nitra

„Naše záložky korešpondovali s osobnosťami a dielami predstaviteľov slovenskej literárnej tvorby, a to s P. O. Hviezdoslavom a B. Slančíkovou-Timravou. Žiaci čítali niektoré ukážky z ich diel, ktoré mali uvedené v učebných osnovách, na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry. Do projektu sa zapojili žiaci z troch ročníkov odboru kaderník, pričom pracovali na záložkách v rámci vyučovacích hodín uvedeného odboru.“

Anna Žákovičová, Súkromná stredná odborná škola, Dolný Kubín

„Ako už stabilní účastníci projektu sme aj tento rok s potešením prijali výzvu umelecky spracovať záložku do knihy. Bolo nám cťou, že sme sa mohli zaoberať takými zvučnými menami, akými boli literárni veľikáni Pavol Országh Hviezdoslav a Božena Slančíková-Timrává, a pripomenúť si tak ich pôsobenie, životné peripetie, hodnotný prínos pre oblasť literatúry a dozvedieť sa doposiaľ nepoznané. Táto aktivita dokázala nadchnúť celý kolektív žiakov, vniesla medzi nich hodnotnú diskusiu o prečítaných príbehoch a pomohla im s o to väčším zanietením umelecky stvárniť literárne motívy z prečítaných diel. Veríme, že aj naše záložky potešia priateľov z pridelenej partnerskej školy v Starej Ľubovni a poslúžia im pri nadväzovaní nových priateľstiev či pri čítaní zaujímavej knihy.“

Miroslava Šujanská, Stredná priemyselná škola informačných technológií, Kysucké Nové Mesto

„Tohtoročná téma projektu bola našim žiakom blízka. Pripomíname si výročie úmrtia oravského rodáka Pavla Országha Hviezdoslava. Práve diela, portréty, citáty z diel autora inšpirovali žiakov pri tvorbe záložiek. Spoločne sme si pripomenuli osobnosť autora (tvorbu, miesta jeho štúdií, miesta pobytu na Orave...) prostredníctvom pásma Oravského múzea Pavla Országha Hviezdoslava pod názvom Hviezdoslav našimi očami. Hlavne Hájovňa pod Babou horou, v ktorej je inštalovaná literárna expozícia venovaná autorovi a jeho dielu Hájnikova žena, je známym miestom, spájajúcim sa so spomienkami na turistiku či školský výlet.“

Mariana Masnicová, Gymnázium, Tvrdošín

„Tohtoročný projekt na našej škole sprevádzala atmosféra spájajúca sa s ochorením Covid-19... Pri výrobe záložiek sa žiaci inšpirovali nielen životom a tvorbou obidvoch autorov, ale aj konkrétnymi dielami (napr. Hájnikova žena, Ťapákovci). K záložkám sme priložili aj niekoľko darčkových predmetov s logom našej školy. Z partnerskej školy sme dostali balík s množstvom záložiek. Väčší počet záložiek sme rozdali žiakom, niektoré sme vystavili v školskej knižnici ako spomienku na tohtoročný projekt.“

Natália Mattová, Stredná odborná škola technická, Humenné

„Do tohto projektu sa zapojili žiaci zo sociálne znevýhodneného a málo podnetného prostredia. Žiaci vyrábali záložky s nadšením, dúfajúc, že sa budú páčiť a potešia nejedného žiaka – čitateľa. Naši žiaci vyrábali záložky na hodinách slovenského jazyka, na občianskej a etickej výchove, odborných predmetoch a hlavne počas odborného výcviku. Do balíka pre našich kamarátov sme vložili aj naše školské časopisy a zopár milých darčkov, ktoré vyrábali naši žiaci. Veríme, že pekná záložka im spríjemní čítanie kníh, že záložky urobili kamarátom aspoň takú radosť pri čítaní, akú sme mali my pri ich vyrábaní.“

Mária Horváthová, Spojená škola internátna, Prakovce

„Tvorba našich najvýznamnejších realistických spisovateľov Pavla Országha Hviezdoslava a Boženy Slančíkovej-Timravy ovplyvnila aj tvorbu záložiek. Žiaci sa snažili nakresliť oboch autorov i ich najvýznamnejšie diela. Inšpirovali sa dielami ako sú napríklad Hájnikova žena, Ťapákovci, Krvavé sonety, Tá zem vábna. Zobrazovali aj prírodu, s ktorou bol život našich predkov, a teda aj jednotlivých postáv, spojený. Niektorí žiaci sa zamerali na citáty a výroky týchto osobností. Veríme, že aj naše záložky budú sprevádzať žiakov z partnerskej školy pri čítaní všetkých kníh, či už zábavných, poučných, alebo odborných.“

Margita Košútová, Stredná odborná škola, Pruské

„Dobré nápady, trochu fantázie, štipka tvorivosti, primeraná zvedavosť, nadväzovanie nových priateľstiev. A ešte chuť zapojiť sa... Po krátkej príprave, zháňaní informácií a materiálov sa žiaci pustili do samotnej výroby záložiek rozmanitých tvarov, farieb, veľkostí. Inšpirovali sa životom, ako aj lyrickými, epickými i dramatickými dielami dvoch významných predstaviteľov slovenskej realistickej literatúry. Projekt sme vo vybraných triedach doplnili netradičnou hodinou literatúry, v rámci ktorej žiaci ľubovoľnou formou prezentovali vybrané dielo P. O. Hviezdoslava alebo B. Slančíkovej-Timravy. O projekte sme informovali na webovej stránke školy, ako i v školskom časopise, v ktorom sme predstavili aj našu tohtoročnú partnerskú školu.“

Iveta Maliariková, Stredná priemyselná škola, Myjava

„Pri príprave záložiek prejavili naši žiaci tvorivosť a fantáziu. Projekt spojený s kreatívnym čítaním sa im veľmi páčil. Dokonca zaslali partnerskej škole aj zaujímavú prezentáciu o svojej škole.“

Alena Procházková, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Komárno

„Tohoročná téma priniesla príjemnú zmenu na hodiny slovenského jazyka a literatúry. Ešte pred výrobou záložiek vyučujúci slovenského jazyka a literatúry navštívili so žiakmi našu školskú knižnicu, kde si žiaci vybrali knihy od Pavla Országha Hviezdoslava a Boženy Slančíkovej-Timravy. Z ich diel si vybrali úryvky, ktoré prečítali svojim spolužiakom.. Tí mali na základe prečítaného úryvku uhádnuť autora a dielo.“

Daša Barátová, Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Nové Zámky

„Všetci žiaci pracovali na návrhoch, ktoré súviseli s vyhlásenou tohtoročnou témou, a neskôr sa pustili do realizácie. Kombinovali viacero techník. Niektorí žiaci využili aj prácu v počítačových programoch a výsledkom sú viaceré zrealizované návrhy v rôznych prevedeniach.“

Lubomíra Bujňáková, Stredná odborná škola služieb, Prešov

„Na začiatku projektu sme si zopakovali alebo prebrali Hviezdoslava a Timravu a ich tvorbu tak, ako predpisujú učebné osnovy pre stredné školy. Žiaci si tiež hľadali doplňujúce informácie na internete a využili aj vlastné poznámky a Čítanku pre stredné školy. Na internete sme si pozreli krátky film o Timravinej rodnej dedine, jej rodnom dome a o Hviezdoslavovi, ktorý sme našli na stránke Oravského múzea. Dvaja žiaci si pripravili powerpointovú prezentáciu o živote a tvorbe Timravu a Hviezdoslava, ktorú prezentovali ostatným spolužiakom na hodine SJL. So žiakmi sme urobili aj nástenku k výročiu úmrtia týchto autorov. Informácie o projekte a fotografie sme dali na webovú stránku školy a na nástenku, ktorá sa nachádza na chodbe školy.“

Jaroslava Gicová, Obchodná akadémia, Považská Bystrica

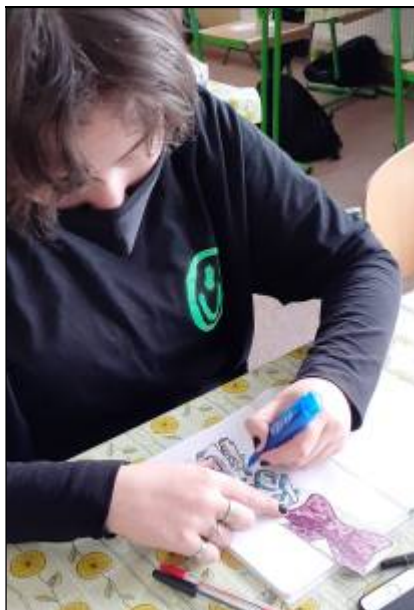
„Dočkali sme sa... Konečne sme mohli v príjemnom prostredí spoločne tvoriť záložky a prežívať si tú neopakovateľnú atmosféru plnú kreativity, ale aj zábavy. Žiaci boli potešení výberom autorov, nakoľko ich diela sú im veľmi blízke a s obľubou ich čítajú. Veľká vďaka patrí predovšetkým hlavnej koordinátorky tohto projektu Rozálii Cenigovej, ktorá je nielen rozumom, ale hlavne srdcom celého podujatia. Tešíme sa, čo zaujímavé nám ponúkne na budúci rok!“

Eleonóra Kopecká, Súkromná stredná odborná kola polytechnická DSA, Nitra

„Žiaci našej školy sa s veľkým nadšením pustili do výroby záložiek, ktoré vyrábali pre svoju družobnú školu celý mesiac. Sprievodným programom celého projektu bolo na hodinách slovenského jazyka a literatúry zážitkové vyučovanie, ktorého hlavnou témou bola významná osobnosť slovenskej literatúry – Pavol Országh Hviezdoslav. Žiaci sa rozdelili do pracovných skupín a pár dní pracovali na svojom zadaní. Jedna skupina žiakov vytvorila pre ostatných powerpointovú prezentáciu o živote a diele Pavla Országha Hviezdoslava. Ďalšia skupina rozoberala prečítané diela, napr. Hájnikovu ženu, Eža Vlkolinského, básne Pozdrav, S Bohom!, List, ale aj smutnú baladu Zuzanka Hraškovie. Niektorí sa pokúsili o vlastnú tvorbu, ktorá bola inšpirovaná veršami Hviezdoslava. Na vyučovacích hodinách odznelo množstvo zaujímavých informácií, faktov a nádherných veršov Pavla Országha Hviezdoslava, o ktoré sa postarali samotní žiaci.“

Viktória Bednáriková Stredná odborná škola dopravy a služieb, Nové Zámky

„Pred samotnou realizáciou projektu si žiaci našťudovali fakty zo života a tvorby Hviezdoslava a Timravy prostredníctvom internetu. O zistených informáciách sme sa následne rozprávali na hodinách slovenského jazyka a literatúry. Najviac ich oslovili diela Hájnikova žena a Tri gaštanové kone.“

Ivana Baloghová, Obchodná akadémia, Michalovce

„Pred samotným zhotovovaním záložiek dostali žiaci na úlohu pripraviť si prezentáciu obsahu akéhokoľvek diela z tvorby uvedených autorov. Zorganizovali sme diskusné štúdio, kde si žiaci navzájom odovzdávali zistené poznatky a živo diskutovali o danej problematike. Na základe vybraného diela potom zhotovovali záložky ľubovoľnými technikami, úlohou bolo použiť na záložke motív, ktorý nejako súvisí s prezentovaným príbehom alebo básnickou skladbou. Samotné záložky žiaci vyrábali s nadšením, bolo to pre nich spostenie bežnej učebnej činnosti, kde mohli preukázať svoju zručnosť a kreativitu. Z hotových záložiek sme urobili výstavku a žiaci spoločne vybrali tie najlepšie, ktoré sme poslali partnerskej škole spolu s krátkym pozdravným listom a propagačnými materiálmi, ktoré priblížia novým priateľom prostredie našej školy.“

Daniela Polníková, Stredná odborná škola sv. Jozefa Robotníka, Žilina

„Práca na tvorbe záložiek na našej škole prebiehala v priateľskej a príjemnej atmosfére. Najprv sme hľadali inšpiráciu na internete – ako skladať origami z papiera v tvare Hviezdoslavovej mašle. Potom sme sa inšpirovali knihami. Mnohí žiaci si takto vyskúšali aj svoje zručnosti v práci s papierom, nožnicami, ale hlavne svoje logické a pamäťové schopnosti. Okrem záložiek a ďakovného listu sme poslali svojim kamarátom z Humenného aj malý zápisník s perom. Dúfame, že ho dostane najšikovnejší žiak...“

Renáta Imrichová, Obchodná akadémia, Polárna, Košice

„Naša škola sa do projektu zapojila po šiestykrát. Žiaci druhého a tretieho ročníka sa pri realizácii záložiek inšpirovali viacerými dielami týchto našich dvoch veľikánov literatúry. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry sme dokázali vytvoriť priestor na to, aby sme si pripomenuli ich život a tvorbu. Už tradične bol samotný projekt podporený aj našou školskou knižnicou, ktorej dvere mali naši žiaci otvorené.“

Jana Kamasová, Hotelová akadémia Ľudovíta Wintera, Piešťany

„Zapojenie sa do projektu bolo pre nás príjemným spestrením vyučovania aj voľnočasových aktivít. Žiaci mali možnosť prezentovať sa svojou prácou pred žiakmi na inej škole, poslať darčekový pozdrav svojim rovesníkom v inej škole. Zároveň si pripomenuli význam kníh v ich živote, porozprávali sa o svojich obľúbených knihách a tiež o tom, koľko múdrosti je možné do nich ukryť. Na dva týždne sme urobili aj nástenku na našej škole z našich záložiek. Samotnej tvorbe záložiek predchádzali diskusie o knihách, literárnych postavách a záložkách. Jedna z diskusií prebiehala za pekného počasia na Trenčianskom námestí pri Morovom stĺpe Najsvätejšej Trojice.“

Lubomíra Šupalová Martišová, Piaristické gymnázium Jozefa Braneckého, Trenčín

„Projekt sa teší veľkej obľube medzi našimi žiakmi. Aj tento školský rok sa s nadšením zapojili do výroby a realizácie záložiek. Naše pôvodné plány s výrobou záložiek však skrížila covidová situácia, keďže viaceré triedy sa ocitli v karanténe. Preto záložky vyrábali žiaci

doma. Výrobe predchádzal spoločný rozhovor o osobnostiach P. O. Hviezdoslava a B. Slančíkovej-Timravy. Nadviazali sme na poznatky, ktoré už mali a pracovali sme aj s citátmi z konkrétnych diel. Žiaci sami hľadali citáty, ktoré ich oslovili a ktoré sa im zdali aktuálne aj v súčasnosti.“

Katarína Tutková, Gymnázium sv. Moniky, Prešov

„Pri výrobe záložiek sme sa inšpirovali dielami P. O. Hviezdoslava a B. Slančíkovej-Timravy. Na záložky sme napísali citát či stručnú informáciu o autoroch, ich tvorbe. Doplňujúcou akciou tohto projektu bola exkurzia našich žiačok z prvého ročníka v Mestskej knižnici Partizánske spojená s voľným čítaním kníh podľa vlastného výberu... V podaní Divadla Hotel z Mária z Banskej Bystrice sme videli interaktívne predstavenie Hájnikova žena. Naši žiaci tak mali netradičné podanie tvorby P. O. Hviezdoslava a spestrenie vyučovania literatúry. Divadlo Jána Palárika v Trnave nám zase poskytlo dokonalý zážitok z predstavenia hry od B. Slančíkovej-Timravy Ľapákovci.“

Bibiána Dzianová, Stredná odborná škola Jána Antonína Bat'ú, Partizánske

„Mottom tvorby našich záložiek bol citát Pavla Országha Hviezdoslava: ‚Čo dávam, dávam z úprimnosti duše. Čítať, hľadať, tvoriť, darovať ten najkrajší alebo najznámejší verš z tvorby autora bolo naším cieľom. Využívali sme zdroje školskej knižnice a internetovej stránky Zlatý fond. Žiaci boli motivovaní spoznávať život a rozsiahlu tvorbu nášho hviezdneho spisovateľa a zároveň sa invenčne prejavili pri tvorbe záložiek pre partnerskú školu. Takto netradične odhalili krásu slova, krásu slovenčiny a krásu úprimného obdarovania.“

Eva Kubalová, Gymnázium Jozefa Miloslava Hurbana, Čadca

„Žiaci na svojich záložkách zobrazovali knihy s názvami diel Hviezdoslava a Timravy (prevažovali diela Hájnikova žena, Zuzanka Hraškovci a Ďapákovci), spomenuli si aj na poštové známky a desaťkorunáčku s portrétom Hviezdoslava, maľovali i rodnú dedinu Hviezdoslava – Vyšný Kubín. Žiaci na záložky často pridávali svoje kontaktné údaje s prosbou, aby sa im budúci majiteľ záložky ozval...“

Dušan Kazimír, Gymnázium, Lipany

„Aj tento rok sme sa s radosťou zapojili do už zabehnutého projektu... Vyhlásená téma bola príjemným pripomenutím významnej udalosti našich literátov, preto nebol problém pri tvorbe záložiek.“

Renáta Krajňáková, Stredná odborná škola ekonomická, Spišská Nová Ves

„Žiakov sme inšpirovali k tvorbe záložiek rôznymi výtvarnými technikami. Niektorí žiaci pracovali priamo s literárnymi dielami od autorov Hviezdoslav a Timrava alebo s citátmi, ktoré im pripomínajú diela alebo literárny žáner... S partnerskou školou sme si dohodli stretnutie na festivale, ktorý naša škola koncom školského roka organizuje. Poslali sme jej propagačné letáčky a tiež o niečo viac vytvorených záložiek, keďže sme nevedeli vybrať tie najkrajšie. Partnerská škola nám tiež poslala ich propagačný materiál vo forme pier, textilnej tašky, letáčku.“

Alexandra Šutáková, Súkromná spojená škola, Biela voda, Kežmarok

„Pri tvorbe záložiek sme sa inšpirovali Krvavými sonetmi od P. O. Hviezdoslava a taktiež Ďapákovcami od B. Slančikovej-Timravy. V rámci odboru scénická a kostýmová tvorba sme vytvorili záložky aj z textilu, kde sme zosobnili hlavné postavy Ďapákovcov, a to Paľa Ďapáka a Ilu Ďapákovú. Nepohrdli sme ani kresbou portrétov P. O. Hviezdoslava a B. Slančikovej-Timravy. A taktiež sme do záložiek vložili úryvky a citáty týchto slávnych slovenských spisovateľov.“

Stanislava Halaj, Škola umeleckého priemyslu PinkHarmony, Zvolen

„Prišiel október a máme tu jubilejnú 10. edíciu záložiek, venovanú 100. výročiu úmrtia P. O. Hviezdoslava a 70. výročiu úmrtia Slančikovej-Timravy. Dvaja veľikáni našej slovenskej literárnej tvorby. Ale ako realizovať záložky a neopomenúť našich literátov? A tak za rozprávania a spomínania na Ďapákovcov, Hájnikovu ženu, Bútoru a Čútoru vznikali nové farebné a plné fantázie záložky.“

Katarína Tocciová, Stredná zdravotnícka škola, Záhradnícka, Bratislava

„Z tohtoročnej témy sme si vybrali Pavla Országha Hviezdoslava (100. výročie úmrtia). Pri výbere motívu záložky žiaci vychádzali z internetových stránok.“

Valéria Geľová, Spojená škola internátna, Snina

„Do projektu sa naša škola zapája pravidelne. Cieľom projektu je podpora čítania a rozvoj čitateľskej gramotnosti pomocou takýchto doplnkových čitateľských aktivít vo vyučovaní. Vhodnou témou je povinná maturitná autorka Timrava, čo je veľké plus pre stredné školy pri príprave na maturitné skúšky. Záložky boli doplnkom vyučovacích hodín, kde sme danú tému preberali a čítali si úryvky z diela Timravy – Ťapákovci, a od Hviezdoslava báseň Pozdrav... V školskej knižnici sme zorganizovali výstavku všetkých záložiek.“

Slavomíra Kurillová Hubinská, Súkromná spojená škola EDURAM, Krompachy

„Každý žiak, ktorý sa chcel projektu zúčastniť, vytvoril dve záložky na vyhlásenú tému. Vychádzali sme z vedomostí zo základnej školy a z vedomostí získaných na našej škole na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry.“

Eva Šofranková, Spojená škola, Štefánikova, Bardejov

„Naša škola sa každoročne zapája do celoslovenského projektu. Záložky sme vyrábali na hodinách slovenského jazyka v triedach a v priestoroch školskej knižnice. Počas mesiacov september a október sme si prostredníctvom prezentácií a filmov priblížili našich najznámejších spisovateľov Pavla Országha Hviezdoslava a Boženu Slančíková-Timrava a ich diela. V priestoroch školskej knižnice sme vytvorili projekt o živote a diele týchto slovenských veľikánov a zorganizovali sme aj burzu kníh pre žiakov a zamestnancov školy.“

Slavomíra Gáborová, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nová Baňa

Vypracovala:

Mgr. Rozália Cenigová, metodička a hlavný odborný garant celoslovenského projektu (26. 11. 2021)

Metodicko-pedagogické centrum, Odbor Slovenskej pedagogickej knižnice, Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava

Tel.: 02/68 20 86 10

E-mail: rozalia.cenigova@mpc-edu.sk

www.spgk.sk